

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Minister Taaffe in Čeh dr. Sladkovsky.

Vodja svobodomiselnih frakcij češke narodne stranke dr. Sladkovsky je bil tudi ud češke deputacije, ki je bila te dni na Dunaji pri cesarji. To priliko je porabil, da je na Dunaji osobno poizvedoval o misljenju gledé češkega vprašanja. O tem, kar je zvedel poročal je v klubu narodne stranke svobodomiselnih, in to poročilo čitamo v čeških „Narodnih listih“. Pravi, da je povsod na Dunaji našel vero, da bodo češki poslanci itak prisiljeni od samih volilcev, da pridejo v državni zbor. Dalje reče, da je v ministerstvu nauka, kjer je zaradi češkega vseučilišča povprašal, našel mišljenje Čehom popolnem neprijazno, zato se je potlej precej obrnil do grofa Taaffeja in razgovor Sladkovskega s tem ministrom je zanimiv, pa po naši sodbi nikakor ne tako deprimirujoč, kakor se Čehom zdi, ker naravno je, če je minister Taaffe zdaj še previden in ne hče ustavoverce prezgodaj vzbuniti zoper sebe.

Sladkovsky je ministru Taaffeju rekel, naj vlada stori administrativno kar more, da odpravi krivdo, ki se češkemu narodu gledé § 19. drž. osn. postav. godi. Grof Taaffe na to nij ničesa odgovoril, prešel na volilni red, a potem rekel: „Gospoda moja, prvi pogoj je, da pridete sem in si univerzo sami priborite. Jaz vam ne morem v tem oziru ničesa obljubiti, jaz se ne morem tudi v ničem zavezati; kajti ko bi vlada tako predlogo v zbornico prinesla, pa propala z njo — kaj bi jej ostalo, nego odstopiti?“ Sladkovsky je dejal, da bi vlada morala skrbeti za to, da ne bi propala s predlogo. Taaffe je dejal: To je težavna stvar, a drugače bi bilo, ko bi bili vi tukaj. Na Češkem veje itak ugoden veter za pošiljanje poslancev v državni zbor, in jaz dobro vem, da boste skoro prisiljeni v parlament vstopiti. Tam boste imeli najboljšo priliko izgovoriti, kaj želite, in te želje zastopati.“ Sladkovsky je na to odgovoril, da Čehi ne pojdejo v državni zbor tako za vboga-ime, oni hote obljub, da jih bode Taaffe podpiral. Taaffe je ponavljal: „Vlada se ne more z ničim vezati. Kadar se vam poda prst, hočete celo roko.“ Sladkovsky je odgovoril: „Ne sodite nas, ekselencia, po prejšnjih časih. Zdaj stojé stvari drugače. Vse naše želje se lahko združijo v terjatev: mi hočemo, da vi uresničite ustavne osnovne postav.“ Na to mu je minister zopet rekel: „Dokler ne bodo volitve, ne vem sam pri čem da sem. Če mi vi kaj obljubite, rad vam verujem, ker vi imate za seboj stranko, morete svojo obljubo izpolniti, a jaz ne morem obetati, ko še ne vem, koga bode imel za seboj.“

Čehi so na prvi mah nekaj iznenadejani tega odgovora ministrovega, kateri pa prav za prav ničesa ne pové Narobe, po izkustvu ki ga daje čas Hohenwartov, vé minister Taaffe, da mu je treba previdnosti, zlasti v očigled prihodnjih volitev. In če minister pravi, da ne vé, koga bode po volitvah za sebe imel, — smatramo rajši to za znamenje, da bode on skrbel za svobodne volitve, a po čisto svobodnih, od uradništva ne za ustavoverno stranko upljivanih volitvah, bode Taaffe Sladkovskemu uže brez tako velike rezerve govoril. Cesar je baje rekel Aleko-paši, da hoče svoje narode osrečiti za vračilo ljubezni, izkazane 24. aprila. Slovani memo izpolnitve te obljube čakati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. maja.

Državni zbor je v soboto končal posvetovanje budžeta. — Poslanec Wolski je predložil resolucijo, naj se odpravi „objektivno postopanje“ pri konfisciranju časopisov in tiskovin. Teh konfiskacij je vedno več, rekel je, ker sodniki pri potrjevanju niso nič skrupulozni, češ: saj gre samo za kosček papirja. Resolucija je bila podpirana in budžetnemu odseku izročena. — Poslanec Kronawetter je nasvetoval resolucijo zoper to, da kaznilnice s celo prejemanim delom konkurenco delajo obrtnikom in industrijalcem.

Češki vodja dr. Rieger je imel na Dunaji z dr. Herbetom razgovor o tem, kako bi se razpor mej Čehi in Nemci poravnal. „Politik“ pravi, da se je na obeh stranéh kazala pripravnost za spravo; sporazuma da je zdaj upati. S tem je tudi rečeno, da je vstop Čehov v državni zbor več kot verjeten.

Vnanje države.

Iz **Afganistana** se glasé enkrat zopet mir obetajoča poročila. Angleži so svoje terjatve znižali, in agentstvo Reuterjevo pripoveduje, da hoče Jakub-kan sam priti v angleški tabor na dogovor zaradi miru. Ali ker so Angleži uže toliko neistine iz Afganistana poročali, jim tudi v tem nij vere. Mogoče je pa tudi, da Jakub-kan hoče Angleže le tako dolgo zavirati in muditi, da vroče poletje pride, ko vojevati ne bodo mogli.

V **nemškem** državnem zboru v Berlinu se debatira o novih Bismarkovih colnih in davkovskih predlogih. Proti njim je 3. maja govoril Bamberger. Ne ve se še, da li bode Bismark dobil večino.

Dopisi.

Z Dunaja 1. maja. [Izvirni dopis.] Velike svečanosti srebrne poroke Njiju Velikanstev privabilo je tudi na stotine slovanskih deputacij iz vseh slovanskih kronovin mnogojezičnega našega cesarstva.

O svečanostnej priliki cesarjeve in cesaričine pred petindvajset leti sklenene zveze hoteli so tudi v prvi vrsti stati Slovani, da izrazijo

Njiju Velikanstvom veselje avstrijskih Slovanov nad srečno 25. leto dokončanim zakonom Franjo Josipa I., in Elizabete, i udanost, ki vse avstrijske Slovane navdaja do habsburgskega prestola. Izmej slovanskih deputacij bili sta češka, hrvatska, poljska i bosenska, ki so najbolj zanimale prestolno naše mesto. I cesar sam jih je odlikoval z uprav krasnimi ogovori, ki so vam pač uže večinoma znani iz dunajskih časopisov. —

Na čast na Dunaj došlim slovanskim narodnostij deputacijam priredila sta „Slovanska Beseda“ i „Slovansko pevsko društvo“ koncert, ali bolje zabavni večer, ki je bil 25. apr. v dvoranah „Slovanske Besede“. Kakor v „Slov. Nar.“ tako se je to objavilo tudi v drugih časnikih.

Mislil sem, da bodem tu videl raznih slovanskih narodnostij zastopnike; a prav grdo sem se zmotil, kajti razen precejšnjega števila Čehov nij bilo skoro nobene druge narodnosti zastopnika. Slovencev, kojih je prišlo na Dunaj iz vseh mogočih mest i krajev, nij bilo ni jednega blizo — pardon moj pevci sem videl 6 slovanskih pevcev, in izmej stotine i stotine na Dunaj došlih Slovencev bil je zastopnik graških vseučiliščnikov g. Globočnik, doma iz Postojne, navzočen. I odkritosrčno rečem, da smo ga prav veseli bili.

Češki narod pak je bil zelo obilno zastopan. Navzočni so bili: dr. Rieger, Skramlik, dr. Skarda, A. Oliva, Vendulak, Jahoda, Salař, Czerny, dr. Milde, Vali, i še prav mnogo drugih.

Zabavni večer, ki je bil improviziran, vršil se je prav dostojno. „Slovansko pevsko društvo“, akopram nij imelo nobenih vaj za ta večer, pelo je mnogo pesnij i sicer prav dobro. Gospica iz Prage iznenadila je sè sličnim svojim glasom s zelo lepimi francoskimi i češkimi pesnimi. G. Jahoda zapel nam je tudi dve pesni, ki so se občinstvu jako dopadale. G. Jerie pak, koji je čez celo leto zopet enkrat počastil s svojim pohodom „Slovansko Besedo“ ker je uže dolgo časa mej češkimi svojimi rojaki v domovini, je bil koj pri pričetku navdušeno pozdravljen, zapel nam je: „Červena růžičko i Když jsem jak vám chodivával“, i bil s tako silnim priznavanjem odlikovan, da je moral vsako pesen ponoviti. Zbor je pel več čeških i jugoslovanskih pesnij; izmej slovanskih peli sta se „Rozica“ i jedna narodna. Izmej zborov se je gotovo najbolj dopadala: „Kitica slovanskih narodnih“, ki jo je sestavil vrli pevovodja „Slovanskega pevskega društva“ g. A. A. Buchta, i se je pela prvokrat na postnem koncertu „Slovanskega pevskega društva“ o cvetličnih dvoranah, ter bila z neizmernim obravanjem sprejeta. Ta kitica obsega najlepše narodne pesni i sicer: češko, slovansko, moravsko,

malorusko, hrvatsko, lužičko, srbsko, poljsko, slovaško i zopet češko.

Slovenskim pevskim društvom to kitico iz slovanskih narodnih pesnij prav živo priporočam.

Vrlo dobro so pevci peli tudi izvrstno A. A. Buchtajevo kompozicijo „Suchaj Slovak.“

Stoprav ob drugej uri po polunoči bil je konec te prav zanimive zabave.

Predsednik „Slovanske Besede“ g. grof Harrach žalibog nij mogel dolgo navzočen biti, ker je bil povabljen na Andrássyjevo soarejo.

Z Dunaja 3. maja. [Izviren dopis.] (Naš slavn rojak vitez Fr. Miklošič na slavnosti, katero je napravilo društvo „Gregorius Verein“ o priliki srebrne poroke Njiju Veličanstev našega presvitega cesarja in cesarice.) Društvo „Gregorius-Verein“ ima namen podpirati vseučilišnike. To društvo je napravilo omenjeno slavnost v dvorani c. kr. akademiknega senata. Slavnosti so se bili udeležili razen drugih tudi rector Siegl in dekan filozofske fakulte Schenk, o katerem se tukaj ve, da ne more videti Slovanov, in da jih zatira kjer le more. Blizu Schenkla v istej vrsti je sedel naš rojak Miklošič. — Slavnost je bila deklamatornega značaja. Udje omenjenega društva so deklamovali vsak v svojem materinem jeziku, in sicer od Slovencev eden, od Nemcev, Hrvatov, Poljakov itd. ravno tako. Seve, da slavnost je bila izborna. Največjo pozornost si je pridobil Miklošič, kateri je (kar tako kakor mi mladi Slovenci znamo) brez prestanka ploskal, ko so deklamovali Slovani: Slovenec, Hrvat, Poljak itd. Ko so pa deklamovali deklamatorji drugih neslovanskih narodnostij, pa Miklošič svojih rok še ganil nij. In to je na Schenkla čudno delovalo, kateri je kar nepremakljivo sedel in strmел. S tem sem pač hotel samo to povedati, kako Miklošič Slované povsod odlikuje, kar naj bode konstatirano kot dokaz, kako so protivne trditve o slavnem tem slavistvu neistinite.

Z Lga 4. maja. [Izv. dop.] K neštevilnim poročilom iz vseh slovenskih pokrajin v zadevi dovršenih visokih svečanostij na slavo srebrne poroke Nj. Veličanstev naj dodam še to iz našega kraja, ter povem, da tudi pri nas nismo hoteli za družimi zaostati, ampak smo se tudi mi hoteli s slovesnim obhajanjem narodnega praznika vstopiti v soglasje z vsemi družimi velike in slavne monarhije avstrijske, ter tako v soglasnem akordu javno pokazati svojo najtrdnjejšo vernost in udanost, ter čutje radosti in hvaležnosti do prestola cesarskega. — Na predvečer narodnega praznika srebrne poroke Nj. Veličanstev naznanjalo je ubrano in veličastno pritrkavanje, streljanje z možnarjev in plantenje staroslovanskih kresov občanom visoko svečanost. Šolsko poslopje bilo je vse z venci olepšano in ovenčano, in z vrha vihrali sta cesarska in narodna zastava. Podobni Nj. Veličanstev, kakor tudi soba prvega rãzreda, ovenčane in ozaljšane so bile vse z venci in narodnimi zastavami. — Mogočno streljanje v jutro dne 24. aprila naznanovalo je pričetek dne svečanosti. Proti 10. uri zbrali so se vsi učenci in učenke v ozaljšanej šolskej sobi, ter se ob 10. uri mej ubranim pritrkavanjem zvonov peljali v cerkev, kjer je bila slovesna sv. maša z 2 blagoslovoma in zahvalno pesnijo. Slov. sv. maše udeležili so se tudi vsi zastopniki narodnega šolstva, občin in mnogo družega prostega ljudstva, tako, da je bila sicer

prostorna cerkev skoraj natlačena. Po zahvalnej pesni zapeli so učenci združeno s pevci na koru „cesarsko pesen“. — Po dokončanem slovesnem cerkvenem opraviu peljali so se učenci zopet v lepo okinčano šolo. — Tu so so zbrali zastopniki šolstva in mnogo družega ljudstva. G. nadučitelj je v svojem govoru vsem navzočnim pomen in važnost dneva in svečanosti razložil, ter v spodbudo povedal marsikaj iz življenja Nj. Vel., ter jih unemal k ljubezni, zvestosti in udanosti do presvite krone habsburške. Na to se razdeli mej učence in učenke 260 knjižic „Cesar Franc Jožef I.“, kar je mej učenci silno veselje, in mej ljudstvom in občinstvom pa veliko zadovoljnost prouzročilo. — Potem zapoje še enkrat vsa šola cesarsko himno, in s tem je bila svečanost dopoludanska končana. Popoludan pa se je v Želimljah dalša slovesnost prav veličastno vršila.

Iz Hotedržice 30. aprila. [Izviren dopis.] Tudi pri nas smo obhajali kolikor mogoče slovesno srebrno poroko Njiju Veličanstev svitelega cesarja in cesarice. Na večer 23. aprila so goreli na višjih hribih kresovi, o mraku je začelo pri farnej cerkvi zvoniti, in ravno ob taistem času začelo se je na bližnjem holmcu iz možnarjev streljati, ter je trajal strel do 1/2 11 ure zvečer. Odraščeni mladeniči so peli po vasi cesarsko pesen, in potem druge slovenske narodne pesni.

Drugi dan 24. aprila je bila ob 9. uri slovesna sv. maša, in po maši peljal je gosp. Šmid, tukajšnji učenik, vse šolarje in šolarice pod milo nebo na razveseljevanje.

Iz Šmarja na Dolenjskem 27. aprila. [Izv. dop.] Kakor po drugih slovenskih krajih smo tudi pri nas praznovali veseli spomin petindvajsetletnice srebrne poroke Nj. Veličanstev cesarja in cesarice, s sledečim programom: Na predvečer so se na bližnjih holmeh zažigali kresovi, katerih je 53 gorelo v znamenje prihodnjega slavnega dneva. Dne 24. aprila ob 9. uri zjutraj je bila v tukajšnji farnej cerkvi slovesna velika sv. maša z bogoslovom in zahvalno pesnijo, katere se je udeleževala šolska mladež z obhajanjem krajnega šolskega sveta, kakor tudi občinski odbor in mnogo drugih ljudi.

Zunaj cerkve je stal visok mlaj, na katerem so vihrale cesarska in narodna zastava.

Po dokončanej maši se je pred šolo zbrala nežna šolska mladež in pela cesarsko himno, od koder je z zastavo na čelu in spremljana od šolskega vodstva paroma korakala mej pokanjem možnarjev na izlet na prijazen holmec tako zvane Rožilje. Tu se je novo kupljena podoba Nj. Veličanstva, presvitelega cesarja Franja Josipa I., okinčana z zelenim vencem slavnostno odkrila, mej tem je šolski vodja g. Borštnik v primernem govoru otrokom razložil pomen te svečanosti.

Navdušeno je iz mnogoštevilnih grl „živio“ odmevalo. Na to se je zapela cesarska pesen, potem se je šolska mladež z jedjo in pijačo pogostila in na zadnje se je knjižica „Franjo Josip I.“ v 40. iztisih mej šolsko mladino razdelila, tako so se otroci radovaje se razpustili domov.

Iz Vipave 1. maja. [Izv. dop.] Zabolnico, katera se bode tu napravila v spomin cesarske poroke, je uže blizu 500 gold. nabranih. Z ozirom na obljubljeni podporo domoljbov nadejati se je, da se v kratkem toliko nabere, kolikor bode treba za nakup primernega poslopja. Ako pa občina odstopi ne-

kaj svojega zemljišča, bi se dalo z roboto tudi sezidati novo poslopje. Vipavci so s svojo podporo dejansko pokazali, da jim je mar za občni blagor in da so vneti za dom in cesarja. Posebno sijajno so obhajali svečanost srebrne poroke Nj. Veličanstev. Predvečer napravila je šolska mladina veselico v čitalnični dvorani. Po tej veselici bila je razvitljava in baklada. Po gorah in hribih so strelji in kresovi naznanjevali udanost zvestih slovenskih sinov do svojega vladarja. Drugo jutro je bilo slovesno cerkveno obhajilo in potem obed pri gospodu dekanu. Pri sijajnem obedu sledile so navdušene zdravljice na cesarsko rodbino, na Avstrijo itd. V nedeljo praznovala je čitalnica spomin z obilno obiskano veselico.

Iz Loške doline 30. aprila. [Izv. dop.] Kakor je bilo uže v „Slov. Narodu“ naznanjeno, se je čitalnica z obema občinama zjedini in svečanost predvečer in dne 24. apr. skupno slavila. Sprovod bil je primerno dobro obiskan in šel je s čitalnično zastavo na čelu in z godbo spremljevan po mestu, pozdravil je c. kr. sodnijo, županijo in gg. uradnike s cesarsko himno. Mesto bilo je razsvitljeno in po boljših hišah videli so se tudi transparenti, le škoda, da je sprovod tako zgodaj moral iz mesta otiti.

Potem smo šli v Stari trg; tudi tu nij bilo treba ukazov iz uradov niti ne prigovarjanj od nobedne strani, vsakdo se čutil uže ob sebi navdušenega; pozdravil je sprovod tudi tu šolo, župnijo, čitalnico, kjer je bilo glavno zbirališče, in županija, trg je bil prav dobro razsvitljen in s transparenti okinčan.

Ob 8. uri zvečer šli smo z godbo in zastavo na Nadleški hrib in predno smo gori dospeli, je velikansk kres uže hrib veselo razsvitljeval, grmenje možnarjev nas je navduševalo. Ko na hrib pridemo, vidimo še pet drugih kresov okolo doline svetiti; tu se je videla udanost do presvitega prestola, zvestost in ljubezen do uzvišenih osob našega vladarja in vladarice; bodi si otrok ali starček, vsak se je čutil navdušenega in pokazal, da je notranjski Slovenec pošten in zvest Avstrijec.

Ob 11. uri smo večinom naš priljubljeni hrib zapustili in si šli krepčila v g. Fr. Žnidaršičevo gostilno iskat, kjer smo se do ranega jutra veselili.

Drug dan 24. bila je ob 10. uri slovesna sv. maša, katere se je tudi šolska mladež udeležila, in ob 8. uri zvečer skupna zabava v čitalnici, katera pa nij bila tako obiskana, kakor se je bilo nadejati. Slavnostni govor govoril je jurist g. Franjo Schweiger.

Končno je pozdravil gospod čitalničen predsednik prečestite goste s prošnjo za pogorelce v Draganji vasi poleg Črnomlja, in pobiral s krožnikom, pri katerej priložnosti je 8 gl. 10 kr. nabral, kateri znesek se je sl. županiji za izročitev oddal.

Iz Št. Pavla v Savinjskej dolini 28. apr. [Izv. dop.] Slavnost srebrne poroke Njiju Veličanstev smo pri nas tako obhajali: 23. apr. na predvečer so se o večernej luči po vseh domačih hribih in ravninah mnogoštevilni in veliki kresi zažigali, a pokanje možnarjev je oznanjevalo prihod slavnostnega dne. — Pozneje v noči pa so se vse hiše prekrasno razsvitlile in mnogobrojne lučice na oknih so pričale, da ravno tako goreča in gorka ljubezen v srcih tukajšnjih slovenskih prebivalcev tli do našega presvitelega cesarja Franca Josipa I. in mile cesarice Elizabete. Drugi dan

24. aprila so raz hiš visele lepe zastave in oznanjevale slavnost dneva. Ob 8. uri zjutraj bila je slavnostna služba božja, katere so se vsi šolarji, učitelji, šolski svetovalci, občinski zastopniki z mnogoštevilnim drugim ljudstvom udeležili, in pri kateri so šolarji peli mašno, cesarsko in hvalno pesen. — Šolsko poslopje je bilo nenavadno lepo zunaj in znotraj z vencami, podobami in zastavami olepšano. Po božji službi podalo se je mlado in staro v veliko šolsko sobo, kder so učenci 3. in 2. razreda prav navdušeno dvoglasno zapeli po notah ono od g. dr. G. Ipavica v ta namen zloženo „Slavnostno pesen“. — Potem je šolski vodja v slavnostnem govoru vsem pričujočim razlagal važnost dneva, ter vnel v srcih mladeži ljubezen in udanost do prevzvišene rodovine in hiše habsburške in zaklical trikrat „Slava Veličanstvu!“ — Končno se podari učencem za sobo III. razreda prelepa velika cesarska podoba in razdeli mej vse učence 230 iztisov Vrtčevih spomenikov. Slavnost v šoli končala se je s trikratnim „živio“-klicem na cesarja in cesarico in pa s cesarsko pesnijo.

Domače stvari.

— (Uljuden poziv našim pisateljem!) Po želji častitega odbora „Matičnega“ sem prevzel uredništvo njenega „Letopisa“ tudi za letošnje leto. Obračam se tedaj zopet do cenjenih pisateljev, ki imajo srce do našega literarnega zavoda, z uljudno prošajo, naj me podpró s spisi naše „Matici“ primernimi, katera po pravilih svojih, in po soglasnem priznanji izvedenih rodoljubov o izdavanju knjig ima stati v nekakej sredi mej visokoznanstveno akademijo, in pa mej društvom priprostemu ljudstvu namenjenim. Če tudi je „Matica“ tako na dvojno stran omejena, ima vendar še jako obširno polje za delovanje svoje. Poduka, poduka pred vsem treba nam je še mnogo tu in tam, in kdor vé „utili“ dodati „dulce“, zadel bo pravo. Da pa pisatelji se ne trudijo s pisanjem člankov, katerih ne bi mogli vzeti v „Letopis“, drago bi mi bilo, ako bi mi hoteli popreje le predmet naznani, o kojem za „Letopis“ nameravajo pisati. V obče naj članki ne bodo preobširni, da je mōči v „Letopisu“ ustrezati priljubljenemu pravilu: „variatio delectat“. Ker nekateri družabniki cenijo delovanje društva bolj o tem, da namesto ene obširne knjige dá dve, tri manjše knjižice na svitlo, zato je odbor „Matičen“ ukrenil, okrajšati „Letopis“ za toliko, da poleg njega na svitlo pride še ena ali dveje knjižic po 4 ali 5 pól, ako odboru doidejo za tako izdanje sposobni rokopisi. Ker morajo vse knjige do decembra meseca dotiskane biti, da pridejo koncem leta družabnikom v roke, zato prosim gospode pisatelje, naj blagovolijo pred očmi imeti óni obrok. — Da se za vsak sprejeti članek, katerega pisatelj izrekoma ne daruje „Matici“, po pravilih odmerjena nagrada daje, je obče znano.

Dr. Jan. Bleiweis, „Matičen“ predsednik.

— (Vrsta obravnav pred porotniki) katere so se začele včeraj, je sledeča: 5. maja: Janez Žebovec, uboj; 6. maja: Janez Kočar, spolsko posilstvo; 7. maja: Grega Žagar, uboj; 8. maja: Jože Modec, uboj; 9. maja: Matevž Mazaj in družniki, goljufija; 10. maja: Marka Božina, tatvina; 12. maja: Tone Zupanec, zavrtni umor; France Miklavčič, uboj; 15. maja: Lipe Haderlap, urednik, motenje javnega miru in reda (pravda „Slovenčeva“);

16. maja: Andrej Martinčič, spolsko posilstvo; 17. maja: Aleksander Štibernik in družniki, goljufija; 19. maja: Emanuel grof Lichtenberg, spolsko posilstvo. Več obravnav se bode še obznanilo.

— (Občni zbor delavskega društva) podpornega in invalidnega je bil zadnjo nedeljo v gostilni pri Virantu v navzočnosti kacic 50 udov. Društvenike pozdravi predsednik g. Bonač; potem poroča tajnik g. Grilec o stanju društvenega premoženja. Bolnišna kasa ima 210 gld., invalidna kasa pa 2419 gld. gotovine. Za podpore se je izplačalo 39 bolnim členom znesek 481 gld., za zdravila se je izdalo 13 gld., 20 gld. pa se je plačalo za jednim umrlim udom. Zbor poročilo jednoglasno odobri. — V odbor se volijo gg.: J. Bonač za predsednika, J. Kovačič za namestnika, V. Grčar za denarničarja in J. Grilec za tajnika. Razen tega se volijo štirje udje v odbor, in dva za preglednika računov. Društveno stanovanje bode odslej, ko otide dozdani denarničar g. Grčar za gostilničarja v čitalnico, tudi v čitalniškem poslopju, v pisarni komisijonarjev. Pravila so se mnogostransko izpremenila. Bolnišni in invalidni zaklad se odslej združita, vendar obdržé dozdani moški udje pravico, dobiti invalidno podporo, udje, kateri na novo pristopijo, te pravice ne dobé. Tedenski donesek se zmanjša od 15 na 10 kr. Ženske, kolikor jih je dozdaj pri društvu, ostanejo, na novo se ne sprejemajo, in dobé odslej, kadar porodé, le 4 gld. za pogačo. Podpore dobé vsi udje brez razločka skozi tri mesece po 3 gld., skozi devet mesecev po 2 gld. na teden. Predsednik potem skupščino sklène. Delavcem je pristop k temu društvu pač gorko priporočati.

— (Vreme) je te dni pri nas izredno mrzlo in deževno. Na Gorenjskem je v nedeljo sneg šel. Bati se je slane.

— (Samomor.) Penzionirani oficir J. Gottlieb se je v nedeljo popoldne tukaj v svojem stanovanju sam ustrelil. Uzrok je menda bolezen.

— (Volitev župana v Trstu) se je vršila v soboto in voljen je zopet italijanissimo ali tihi „irredentovec“ in prejšnji lahonški župan dr. de Angeli, oni isti, ki je puščal proti Avstriji demonstrirati in povod dal k razpustu zbora. Dobil je 29 glasov, a avstrijske stranke kandidat Dimmer le 25. Torej je jasno, da so kaki trije glasi od avstrijske stranke odpadli, t. j. ta stranka se je dala pri postavljenju kandidatov v I. razredu od Lahov, zvitih lisjakov, za nos voditi. Sicer pa vendar menimo, da Angelijeva volitev ne more potrebnega potrjila dobiti.

— (Iz Metkoviča) v Dalmaciji nam telegrafira slovensk voznik 5. maja: Odpelalo nas je 10 vozov iz Mostara proti Metkoviću. Dobro smo vozili do Nasoviča. Naprej pa je stala cesta dve uri daleč pod vodo; vendar smo srečno do mosta Krupe prebredli; pri mostu je pa voz višjega uradnika Pobroviča in Burga (?) cesto zgrešil in se v globoko rupo prevrnil, vendar sta se ta dva gospoda in konj z barko smrti rešila, ker je prišla nagla pomoč od polkovnika artilerije.

— (Iz Celovca) se nam piše 4. maja: Prav čudno majnikovo vreme imamo tu. Včeraj mrzel veter, dež, in denes zjutraj so bile hiše s snegom pokrite, po ulicah pa plundra, da je joj. Ko to višem, še mej dežjem sneži in nij se še kmalu lepšega vremena na dejati. — V cirkus Sidoli je bila prva pred-

stava dobro obiskana in tudi dobro izpeljana; sinoči pa slabo zaradi dežja, kako pa bo denes zarad snega, se še ne vé.

— (Z Reke) se nam piše 3. maja: Te dni je začela divjati tu na Primorju silna burja. Mornarji pripovedujejo, da 6. t. m. ima biti zopet tako silen orkan, kakor je bil 25. februarja t. l., kateri je v reškeji luki naredil do 20 000 goldinarjev škode. Ako se bo to proročevanje tako izpolnilo, kakor se je óno od 25. febr., vam bomo uže poročali.

— (Goreč voz in zmešnjave iz njega.) Iz Reke se nam piše 3. maja: Včeraj 2. maja je neki voznik iz Kranjskega vozil poln voz slame. Prav tiho in zamišljeno je moral hoditi poleg konja in premišljevati nekdanje boljše čase, ko še nij bilo „teh Lukov in Matijev“. Bila je pa tudi v resnici dobra takrat za našega voznika, voznine dosti, kar trgali so se trgovci za njega, pa mu tudi nij bilo treba voziti te puste slame. Na cesti je rad oglasil se v krčmi, če je bila na desno, „ti hot“, ako pa na levo, „bista hor“, pa je bilo dobro. No, zdaj so se pa našemu vozniku vremena izpremenila. Kakor sem uže rekel, korakal je ves zamišljen, kar prileti za vozom neki vlaški postopač, ter slovenskemu revežu slamo zažgé, potem se pa pobere. Voznik nič ne opazi in gre naprej z vozom ter pride tako do palače „reškega governorja“, katerega so dobili Rečanje „tam doli iz Ungarije“. Kar se naenkrat ves voz razsvetli v visocem plamenu, in prav prijeten dim se dvigne proti governorjevemu oknom, tako da je ta gospod gotovo mislil, da so mu prišli njegovi verni Rečanje hišo blagoslovit, vsaj ga časté skoro kot malika. Ko zapazijo od daleč nekateri dim in ogenj pri palači, pa hajdi po Reki oznanovat, da governorjeva palača gori, in v kratkem času je nastal tak hrup, da bi človek, kateri ne pozna teh ljudij in njihovih navad, mislil, Hrvatje iz Granice so prišli nad bastarde Rečane. „Pompieri“ gasilci so trobili po vseh ulicah, in kmalu se je nabralo toliko ljudij, kakor bi bili iz morja izrasli. Toda, ko so s poželjivimi očmi iskali ognja po strehi, — glej prekrasen prizor. Dva pohlevna kranjska konjiča, katera sta prej vozila óni voz s slamo, pa jih je zdaj gopodar od gorečega voza izpregel in zapodil, tečeta prav pohlevno po ulicah, ter si s trudom pot delata. No, tudi ona dva sta morala okusiti malo topli ogenj, ker repova sta jim čisto osmojena.

— (Zopet nova slovenska knjiga za naše vojake) Neutrudljivi c. kr. stotnik Andrej Komel je izdal v tiskarnici družbe sv. Mohorja novo knjižico „Garnizonska i stražna služba slovensko-nemška ces. in kr. vojakom v poduk. Po vprašanjih in odgovorih“. Slovenski narod more g. Komela le hvaležen biti, da se trudi v vojaštvo čist in spodoben jezik spraviti, namesto nekdanje polgermanizirane neumne korporalske kolobocije. Pa tudi za prosep vojaškega nauka imajo njegove vojaške knjige (ta je uže osma) gotovo velike koristi in mu bi morali dotični višji krogi le hvaležni biti za njegovo patrijotično delo.

Razne vesti.

* (Za Szegedince) je bilo nabranih povsod vsega skupaj 1477.284 goldinarjev. Nemška „Schlesische Ztg.“ je zračunila, da tri četrtine tega poldruzega milijona so nabrane zunaj Ogerske, a od one tretjine, ki je na Ogerskem nabrana, so zopet Nemci in judje dve tretjini nabrali, a v tej tretjini tretjini so zopet še zastopani Srbi, Slovaki, Rumuni, tako, da na Magjare malo pride.

*** (Čudna stava.)** Dva zamúrca iz Hayti sta te dni stavila v Parizu, da bosta šest celih ur jedla, kar je na jedilnem listu bilo. Res sta baje pojela, kakor novine pišejo, osem rib, 12 kotletov, vsak za štiri funte pečenke, tri kile špargljev, 12 jajc, popila 15 steklenic vina in še kruha pojela cel kup.

Listnica opravištv: Gosp. F. V. v Št. Vidu pri Vipavi. Zdaj imate plačano do 25. maja t. l. — Slav. Ko.-V. v M. Naročnino imate plačano zdaj do 30. junija t. l. —

Poslano.

Nesramne laži, katere se še vedno širijo in v razne kraje in različnim osobam dohajajo, silijo me, da opominjam na ta način nekatere osebe, katerim — po njihovem obnašanju soditi — nij dzuzega mar, nego trositi laži, obrekovati mirne, poštene, a njim nevšečne ljudi, ter delati sovraštvo in prepir mej ljudstvom.

Nedavno naznanilo se je na neki način v Ljubljano, (zakaj, to mi je prav dobro znano), da je tukajšnji obče priljubljeni in spoštovani učitelj g. R. umrl. — Se ve da se g. R. zavoljo te nesramne laži nij zgodilo ničesar žalega, temveč se prav dobro počuti in se le smijati mora onim predrznim lažnjivcem, kateri so to dalje poročali. Ko je v začetku tega leta g. R. uže bolj odrasla dekleta v petji podučevati začel, zato da bi se pri nas napravil pevski zbor, nij moglo neko malo človeče družega reči svojim privržencem, nego: „vsaj ne podučuje dekleta v petji, temveč le plesat jih uči“. Misli je, da bo to mej ljudstvom slabe misli pouzročilo, in njegova, na ta način vsejana ljulika našla rodovitna tla. Se ve da se je revšče daleč zmotilo. Ker se pa njemu to nij posrečilo, poročal je to prej omenjeni „poročevalec“ zopet v Ljubljano, z namenom, da bi bilo morebiti vendar mogoče g. R. tamkaj kaj škodovati.

Predobro je pa obnašanje g. R. in presveta je njemu šola, da bi se moglo njemu kaj takega zgoditi. Jaz kot predsednik krajnega šolskega sveta sem bil (kakor tudi drugi gospodje) večkrat pri omenjenih pevskih vajah navzoč in mi je vsaka malenkost predobro znana, zato rej sem prisiljen, da one, ki so te in jednake laži trosili, tu javno predrzne lažnjivce in nesramne obrekovalce imenujem. Ob enem bi pa onim, katere vse to zadeva, svetoval, naj ne hujskajo ljudstva in ne pohujšujejo malih, katerim v izgled bi imeli biti, temveč naj govorijo vedno le resnico, sicer bodem primoran prihodnjič njih obnašanje natančneje z njihovimi imeni vred objaviti.

Dolenji Logatec dne 2. maja 1879.
(201) **A. Mulley** l. r.,
predsednik krajnega šolskega sveta in župan.

Javna zahvala.

Prečastiti odbor za slavnost srebrne svatbe Nj. Veličanstev v Metliki uposlal je za nakup učnih pripomočkov revnim šolskim otrokom tukajšnje šolske občine 26 gld. Za ta dobrodelni dar, kakor tudi za 50 iztisov „Vrtičke“ izdaje, darovanih po g. Pfeiferju, zahvaljuje se najtoplejše podpisani

Krajni šolski svet v Metliki,
dne 2. maja 1879.

Umrl v Ljubljani.

4. maja: Anton Witmayer, mizarski mojster, 74 let star, v sv. Florjana ulicah št. 30, vsled otekline na pljučah. — Eugen Ravnihar, deželnega kasirja dete, 4 leta star, na Franc Josipovej cesti št. 7, vsled jetike. — Gottlieb Julij, c. kr. stotnik v pokoju, v črevljarskih ulicah št. 3, se je v desno sence sam z revolverjem ustrelil.

Tuli.

5. maja:

Evropa: Toob iz Pešte. — Tomše iz Sarajeva.
Tri Slona: Lavrič iz Rakeka. — Prumbauer iz Dunaja. — Schwarz iz Grada. — Ružič iz Reke. — Jacob iz Dunaja. — Biler iz Grada.
Pri Malič: Baad iz Dunaja. — Polak iz Trsta. — Schink iz Zagorja. — Braune iz Kočevja. — Stocker iz Ribnice. — Testin iz Trsta.
Pri bavarskem dvoru: Maver iz Gorice. — Žnidaršič iz Bistrice. — Cibej iz Vipave.

Vabilo

k seji občnega zbora okrajne posojilnice,
registriranega društva z neomejeno zavezo,
v Ljutomeru.

V posvetovanje in sklepanje pridejo:

1. račun za leto 1878 z določilom o letnem pridobitku in odvezi načelstva zastran tega računa;
2. izločitev društvenih udov, ki društvenih pravil ne izpolnjujejo.
3. Izžrebanje in volitev 5 udov v nadzorno svetovalstvo.

Seja bode v nedeljo 11. maja t. l.

v šolskem poslopu v Ljutomeru, in se začne ob 8. uri zjutraj.

V Ljutomeru, 10. aprila 1879.

(202)

Ivan Kukovec,
načelnik.

Matjaš Zemljič,
denarničar.

Jože Gomilšek,
preglednik.

Izdatelj in urednik Josip Jarcic.

Zanimivo

je v današnjem listu „Slov. Naroda“ objavljeno naznanilo sreče od S. Hekscherja sen. v Hamburgu. Ta hiša je radi svojega tajnega izplačevanja dobitnih dobitkov v okolici tako na dobrem glasu, da na današnji inserat opozorujemo vsacega uže na tem mestu.

Dunajska borza 5. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

notni drž. dolg v bankovnih	55 gld.	95	k
notni drž. dolg v srebru	66	45	
zlata renta	77	70	
1860 drž. posojilo	123	—	
Akcije narodne banke	807	—	
Kreditne akcije	257	—	
London	116	90	
Srebro	—	—	
Vapol.	9	34	
C. kr. cekini	5	54	
državne marke	57	50	

Prežalostnim srcem javljamo tužno vest o smrti svojega preljubega sinčka in brata

Evgenija,

katerega je denes zjutraj ob 5. uri po dolgej hudej bolezni v starosti 4. let Bog vsemogočni k sebi vzel.

Pogreb bode vtorek dne 6. maja t. l. popoldne ob 5. uri od hiše šte. 7 na Franc Jožefovej cesti.

Sv. maše mrtvašnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Mladi ljubček naš se priporoča blagemu spominu vseh prijateljev in znancev.

V Ljubljani, dne 4. maja 1879.

Franjo in Fani Ravnihar,
starši.

Vladimir in Etbin,
brata.

(203)

Deset dobrih delavcev kamenosekov

z dobro dnevno plačo takoj sprejme

Franc Steinmetz

(195—2)

v Banjaluki (v Eosni).

Solide Firmen als Vertreter erwünscht

(196—254)

Loterijne srečke.

V Trstu 3. maja: 58. 38. 46. 52. 83.
V Linci 3. maja: 39. 35. 60. 50. 11.

Glavni do-
bitek ev.
400.000
mark.

Naznanilo
sreče.

Dobitke
garantira
država.

Vabilo na udeležitev

dobitnih šans

velike, od hamburgske države garantovane
denarne loterije, v kateri se mora nad

8 milijonov 200.000 mark

gotovo dobiti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, ka-
tera ima po načrtu le 86.000 lozov, so sledeči:
Največji dobitek je ev. 400.000
mark.

Premija 250.000 mark	71	po 3000 mark
1 dobitnik	217	2000 mark
po 150.000 mark	2	1500 mark
1 " 100.000 mark	2	1200 mark
1 " 60.000 mark	531	1000 mark
1 " 50.000 mark	673	500 mark
2 " 40.000 mark	950	300 mark
2 " 30.000 mark	65	200 mark
5 " 25.000 mark	100	150 mark
2 " 20.000 mark	24650	138 mark
12 " 15.000 mark	1400	124 mark
1 " 12.000 mark	70	100 mark
24 " 10.000 mark	7300	94 in 67
5 " 8.000 mark		mark
2 " 6.000 mark	7850	40 in 20
54 " 5.000 mark		mark
6 " 4.000 mark		mark

kateri se bodo v malo mesecih v 7 oddelkih
gotovo odločili.

Prvo uzdiganje dobitkov je uradno
nastavljeno, ter stane

cel originalni loz le 3 gld. 40 kr.,

pol original. loza le 1 gld. 70 kr.,

četrt original. loza le 85 kr.,

ter te od države garantovane originalne loze
(ne prepovedane promese) proti frankovanej
poslatvi svote tudi v najoddaljenejši kraje
razpošiljam.

Vsak udeleženec dobí zraven originalnega
loza tudi originalni črtež z državnim grbom
zastoj, ter se mu takoj po uzdigovanju do-
bitkov nezahtevano pošlje uradni listek uzdig-
nenih števiik.

Izplačevanje in razpošiljanje dobitkov
izvršujem direktno jaz interesantom točno in z
najbolj strogo tajnostjo.

Naročila izvršujejo se najlaglje po
poštnem povzetju.

Naj se tedaj naročila zaupno pošljejo
radi bližnjega zvebanja

do 15. maja t. l.

Samuel Heckscher senr.,

Banquier und Wechsel-Comptoir
in Hamburg.

(198—2)

F. Pröckl,

krznar in zaloga klobukov.

Zahvaljujoč se iskreno svojim čestitim naročnikom za meni doslej
izkazano zaupanje, imam ob enem čast njim, kakor tudi p. n. ob-
činstvu javljati s tem, da je moja prodajalnica od denes naprej

poleg Hradskega mostu pod Trančo št. 1,

ter prosim uljudno za mnogobrojno obiskavanje.

Velika zaloga

modernih klobukov za gospode, civilnih in vo-
jaških čepek, solnčnikov za gospode, stvari
od zlata vsake vrste (obrobki, portepéji).

Košulovina

se pri meni mej poletjem shranjuje.

Vsa krznarska dela in popraviljanja iz te stroke
se izvršujó točno in jako v ceno.

Za popraviljanje sprejemajo se tudi klobuki za gospode.
V Ljubljani 4. maja 1879.

(196—2)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.